

Мустақиллигимизнинг 29 йиллигига

ИЛМ-ФАННИ РИВОЖЛАНТИРИШ — УСТУВОР ВАЗИФА

Кадимдан жаҳон цивилизацияси марказларидан бири бўлган юртимизнинг илм-фан ва маърифий салоҳиятини юксалтиришга бутун юксак эътибор қаратилмоқда. Давлатимиз раҳбари 2016 йилнинг 30 декабрь куни мамлакатимизнинг етакчи илм-фан намоёндалари билан бўлиб ўтган учрашувда, жамият олдда турган долзарб масалаларни илм-фансиз ечиш қийинлиги, мазкур соҳани ва олимларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш давлатимизнинг устувор вазифаларидан эканлигига алоҳида эътибор қаратган эди.

Орадан кичик муддат ўтиб, Президентимизнинг "Фанлар академияси фаолияти, илмий-тадқиқот ишларини ташкил этиш, бошқариш ва мудирилик қилиш" йаъна такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинди. Ҳужжат билан илмсодиётнинг инновацион ривожланишида академик фаннинг аҳамиятини янада ошириш, Фанлар академиясининг нуфузини юксалтириш ва фаолиятини такомиллаштириш, илмий-тадқиқот ва инновацион фаолиятни бошқариш ва тартибга солишнинг ягона тизимини шакллантириш, шунингдек, Ўзбекистонга ихтисосий-илмсодий ривожлантиришда илм-фаннинг ўрнини ошириш мақсадида турли бағирини ва инновационнинг бир қатор илмий тадқиқот муассасалари Фанлар академияси тасарруфига ўтказилди.

2020 йилнинг "Илм, маърифат ва рақамли илмсодиётни ривожлантириш йили" деб номланганда ҳам илм-фанга бўлган юксак эътибор намунаси эълоқини илгав қийн эмас. Жасий йилнинг 31

имевий бирикмалар хоссалари прогнозида суний интелектни қўллаш, яни дорн воситаларини ишлаб чиқишда яни имевий бирикмалар синтези учун компьютер технологиясини яратиш каби замонавий йўналишларда ҳам тадқиқотлар олиб борилмоқда.

Фанлар академияси тизимиданги 11 та илмий тадқиқот муассасаси ўз фаолиятини қайтадан тиклади. Математика институти, Ядро физикаси институти ва Сейсмология институти фаолиятини тубдан такомиллаштириш ва Миллий археология маркази ташкил этилди. Шу жумладан, тадқиқот ядро реакторининг иш фаолияти тўлиқ тикланди. Тиббиётда қўлланиладиган изотопларни циклотрон ва ядро реакторида ишлаб чиқиш технологияси яратилди ва материалларни гамма нурлар билан радиациявий қайта ишлаш технологияси тизими йўлга қўйилди, стерилланган тиббиёт ва фармацевтика махсулотлари, ячимлик сувни тозалаш ва зарарсизлантириш қурилмалари, радиосинтезлаштириш ишлаб чиқишда амалга

“
Қўён сандонда эриштирилган маҳаллий хомашё — қаволин асосида нанокатализаторлар ва сановта ишлашладиган керамик ташувчи элементлар тайёрланди. Олмалик тўн-қон металлургия қолбнатида олтинни

рининг 100 жылдик мукамал жамлан-

хисоблашларни баҳарши учун юқори самардорликка эга бўлган компьютерлар орқали кичик муддатда амалга ошириш мумкин. Яратилган модель қанчалик мураккаб бўлса, илмий тадқиқот ишининг натижаси ҳам шунчалик аниқ бўлади. Ушбу компьютерларда амалга оширилаётган илмий-тадқиқот ишларининг натижасини олдиндан прогноزلаш мумкин, кичик қилиб айтганда, бу технологиялар илмий баҳорат қилиш ва бир вақтинчи ўзига мураккаб жараёнларни моделлаштириш имконини беради.
 — COVID-19 коронавирусини аниқлаш, даволаш буйича ҳам академия тизимиде қандайдир тадқиқотлар ўтказилганими?
 — 15 март куни Ўзбекистон ҳудудида

ёшларга имтиёзли ипотека кредитлари асосида 40 та, имтиёзли субсидиялар асосида 42 та ва докторантурада тахсил олаётган ёш олимлар оиналарига Белул 25 та хонадон қалитлари топирилди. Хоразм Маъму академиясида 24 хонадонли турар жой биноси қуриб фойдаланишга топширилди.
 Бироқ ёшларни уй-жой билан таъминлаш, муайян ва ҳайратан қўрқалганча қанчалик йуқ Сунғи йилларда илм-фанга келаятган ёшларнинг асосий қисмини виплотлардан келаятган ёшлар ташкил этмоқда. Академиянинг тадқиқотчилар турар жойи таъмирталаб бўлганлиги, айрим институларда замонавий ишлаш шароитлари мавжуд эмаслиги ёш олимлар унмил вақтинини бир қисминини уй-жой